

Centrālās statistikas pārvaldes (Pārvalde) apsekojuma mērķis, tiesiskais pamatojums un iegūto datu izmantošana

“Uzņēmuma (iestādes) vietējās darbības veida vienības ” (1-DVV)

- Kāpēc nepieciešams sniegt datus un kādam nolūkam izmanto oficiālo statistiku?
- Kāds ir tiesiskais pamats oficiālās statistikas nodrošināšanai?
- Kur ir noteikts pienākums iesniegt datus?
- Vai Pārvalde izmanto administratīvajos datu avotos (piemēram, valsts reģistros) pieejamo informāciju?
- Kam ir jāiesniedz dati?
- Kur publicē oficiālo statistiku?
- Vai Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti?
- Vai Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu?

Kāpēc nepieciešams sniegt datus un kādam nolūkam izmanto oficiālo statistiku?

Pārvalde lūdz iesniegt datus, lai nodrošinātu lietotāju vajadzības, kas definētas [Oficiālās statistikas programmas](#) pielikuma 1. punktā (Nacionālo kontu sistēma) un 12. punktā (Statistikas uzņēmumu reģistrs).

Ikvienu uzņēmuma datus palīdz nodrošināt pēc iespējas aktuālāku Statistikas uzņēmumu reģistra (SUR) informāciju par uzņēmumu struktūrvienībām un tajās nodarbināto skaitu. Uzņēmumu datus ir galvenais datu avots nodarbināto sadalījumam pēc faktiskās darba vietas.

Pārskatā iegūtos datus izmanto, lai noteiktu:

- uzņēmuma vietējo vienību atrašanās vietu;
- saimnieciskās darbības veidu;
- vidējo nodarbināto skaitu.

SUR ir galvenais informācijas avots statistikas analīzei par uzņēmumu populāciju un uzņēmumu demogrāfiju, apsekojumu populācijas noteikšanai un saiknes izveidei ar administratīvajiem reģistriem, nodrošinot integrētu uzņēmējdarbības statistikas apstrādes procesu ar vienotiem un saskaņotiem metodoloģiskiem principiem, definīcijām un kvalitātes kritērijiem.

SUR datus izmanto Latvijas valsts un pašvaldību institūcijas, Eiropas Savienības institūcijas, starptautiskās organizācijas un citi datu lietotāji, kā arī dati tiek izmantoti dažādos pētījumos.

➤ Kāds ir tiesiskais pamats oficiālās statistikas nodrošināšanai?

Oficiālo statistiku nodrošina, lai izpildītu šādus tiesību aktus:

- [Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 27. novembra Regulu \(ES\) Nr. 2019/2152](#) par Eiropas uzņēmējdarbības statistiku, ar ko atceļ 10 tiesību aktus uzņēmējdarbības statistikas jomā;
- [Padomes 1993. gada 15. marta Regulu \(EEK\) Nr. 696/93](#) par statistikas vienībām ražošanas sistēmas novērošanai un analīzei Kopienā.
- [Komisijas Deleģētā regula \(ES\) 2023/137](#) (2022. gada 10. oktobris), ar kuru groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1893/2006, ar ko izveido NACE 2. red. saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju (Dokuments attiecas uz EEZ).

➤ Kur ir noteikts pienākums iesniegt datus?

Pienākums iesniegt datus izriet no [Statistikas likuma 14. panta pirmās daļas](#), kurā noteikts, ka Pārvaldei ir tiesības pieprasīt, lai respondents sagatavo un sniedz datus par statistisko vienību, arī ierobežotas pieejamības informāciju, lai nodrošinātu oficiālo statistiku. Respondents statistikas iestādei tās noteiktajā termiņā, formā un apjomā sniedz patiesus datus. Pēc statistikas iestādes pieprasījuma respondents sniedz rakstveida vai mutvārdu paskaidrojumus par šiem datiem.

➤ Vai Pārvalde izmanto administratīvajos datu avotos (piemēram, valsts reģistros) pieejamo informāciju?

Dati par nodarbināto skaitu uzņēmumā tiek iegūti no administratīvajiem datu avotiem. Apsekojums tiek izmantots, jo informācijā no administratīvajiem avotiem nav pieejami dati par saimnieciskās darbības veidu un nodarbināto skaitu uzņēmumu struktūrvienībās (vietējās darbības veida vienībās).

➤ Kam ir jāiesniedz dati?

Apsekojumā iekļauj:

- uzņēmumus, kuru pamatdarbība ir klasificēta NACE 2.1. red. K sadaļā – Finanšu un apdrošināšanas darbības, vispārējas valdības sektorā iekļautos uzņēmumus un Valsts un pašvaldību iestādes;
- uzņēmumus ar 2 vai vairāk aktīvām vietējās darbības veida vienībām (VDVV).

Izlases izveidošanas standarts:

- [Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 27. novembra Regulas \(ES\) Nr. 2019/2152](#) par Eiropas uzņēmējdarbības statistiku, ar ko atceļ 10 tiesību aktus uzņēmējdarbības statistikas jomā 8. un 9. pants;

- [Ministru kabineta 2016. gada 20. decembra noteikumi Nr. 812](#) "Oficiālās statistikas veidlapu paraugu apstiprināšanas un veidlapu aizpildīšanas un iesniegšanas noteikumi".

Kur publicē oficiālo statistiku?

Oficiālā statistikas portālā:

- [dati par aktīvo uzņēmumu vietējo vienību skaits pēc galvenā darbības veida \(NACE 2.1. red.\)](#)

Vai Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti?

Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti. Pārvaldes nodarbinātajiem aizliegts izpaust datus un citu ierobežotas pieejamības informāciju, kas viņiem kļuvusi zināma, pildot dienesta vai darba pienākumus. Tas attiecas arī uz personām, kuras uz laiku ir iesaistītas oficiālās statistikas nodrošināšanā vai ar kurām izbeigtas darba vai dienesta tiesiskās attiecības.

Pārvalde veic nepieciešamās darbības, lai novērstu neatļautu piekļuvi datiem, to sagrozīšanu vai izplatīšanu, nejaušu vai neatļautu iznīcināšanu.

No respondentiem iegūtos datus izmanto oficiālās statistikas nodrošināšanai, tas nozīmē, ka datus, kas primāri iegūti statistikas nodrošināšanai, nedrīkst izmantot civilprocesā, administratīvajā procesā, kriminālprocesā vai komercdarbībā.

Vai Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu?

Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu.

Pārvalde pieprasa un apstrādā datus saskaņā ar [Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regulas \(ES\) 2016/679](#) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK 6. panta 1. punkta c) un e) apakšpunktu un 89. panta 1. un 2. punktu normatīvajos aktos noteikto uzdevumu izpildei vai sabiedrības interesēs.

Vairāk par informācijas drošību un datu aizsardzību var atrast Pārvaldes mājaslapā: <https://www.csp.gov.lv/lv/informacijas-drosiba-un-datu-aizsardziba>.